

Lidt om Bjergby Lokalforening.

Billeder og tekst af Erik Skjoldager

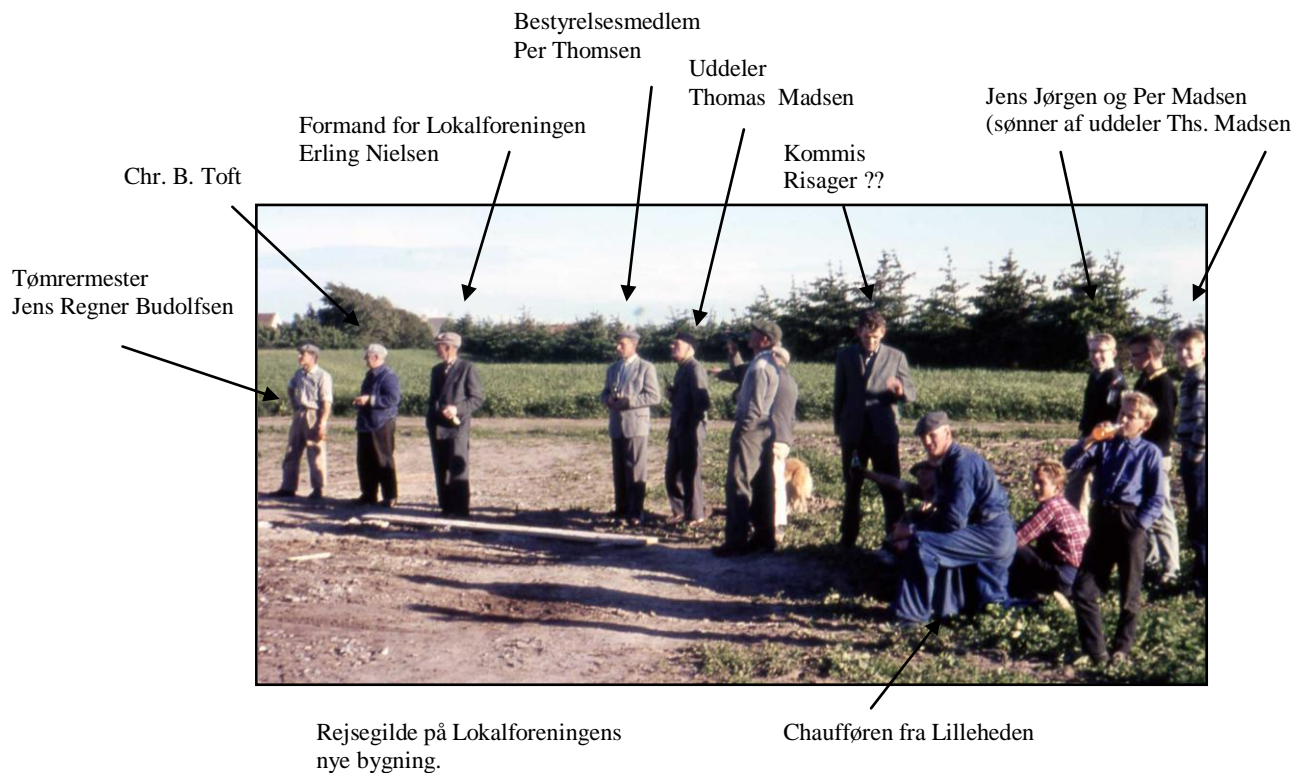
Pr. 1. maj 1962 blev jeg ansat som foderstofuddeler i Bjergby Lokalforening og Hovbak Gødningsforening, der indtil da havde været en del af Bjergby Brugsforening.

Det var på dette tidspunkt, at landmændenes krav til tørring af korn og nedfældning af flydende ammoniak blev øget meget kraftigt.

Samtidig med min ansættelse påbegyndtes byggeriet af et nyt pakhhus, (nu Asdalvej nr. 13)

Byggeriet blev ikke helt færdigt til høst, som det havde været meningen, men var dog så langt fremme, at vi kunne tørre korn for kunderne. Dengang var alt i sække, mejetærskerne var jo ikke større, end at een mand kunne nå at binde for og skifte sæk, når de var fyldte. Sækkene blev så hentet på marken og kørt til tørreriet. Det var den gang, der kunne være op til ca. 100 kg. i hver sæk.

Kornet blev så kørt gennem tørreriet. Det virkede på den måde, at kornet blev fyldt i øverst i tørreriet. Der blev så blæst varm luft gennem kornet, til det havde det rette vandindhold. Derefter blev der blæst kold luft gennem kornet, der skulle være koldt for at kunne holde sig frisk, til det skulle bruges.

Derefter blev det igen fyldt i sække, hvorefter landmændene hentede deres korn igen. Det med sækkene var et meget stort problem, det var jo rigtig mange sække der skulle bruges i en forholdsvis kort periode, så der var som regel stor mangel på sække i høstperioden, hvilket gjorde, at alt hvad der lignede en sæk blev brugt, hvilket ikke gjorde arbejdet nemmere, når sække af vidt forskellige størrelser skulle håndteres.

Dengang var næsten alt korn, foderstof og gødning i sække, så det var noget af et arbejde. Først hentede vognmanden varerne i enten Frederikshavn eller Aalborg, som så blev stillet på lageret.

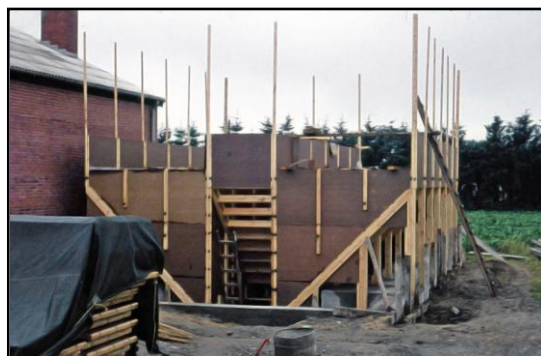
Nogle landmænd hentede selv deres varer, men det meste blev leveret på den ugentlige vareture, hvor vognmanden leverede de bestilte varer.

En del gødning blev hentet direkte fra skib eller bane i Hirtshals, f.eks. blev en del af den kalksalpeter, der skulle bruges året efter, kørt ud til landmændene lige inden høst. Det blev så placeret i laden, så man kunne lægge kornnegene ovenpå. Salpeteren blev leveret i nogle meget kraftige sække, som musene ikke rigtig kunne gnave sig igennem.

Foreningen var en blandet forretning, hvor vi handlede med næsten alt, hvad der blev brugt i et landbrug, korn – foderstoffer – gødning – frø – sprøjtegift, brændsel (kul - koks og olie) og lidt trælast. Derudover havde vi udstyr til nedfældning af flydende ammoniak, en meget anvendt kvælstofgødning, som blev nedfældet direkte i jorden.

De første år blev det leveret i stålflasker, 2 stk. blev spændt på traktoren, senere fik vi en større tank, der var monteret på selve nedfælderen. Det var en stor lettelse for traktorføreren, som så var fri for at skifte flaskerne, som var lavet af stål og indeholdt 80 kg. Ammoniak. Samtidig var vognmanden fri for køre rundt og hente de tomme flasker, inden der skulle hentes ny forsyning, som regel i Nørre Sundby, men enkelte gange, når der var uorden i leveringen, var det længere henne, jeg tror det længste, hvor vi hentede var i Fredericia, men det var jo også noget af en tur, det var jo før motorvejene.

Senere blev foderstofforeningerne i Horne og Asdal tilsluttet, og foreningen skiftede navn til H. A. B. Horne, Asdal, Bjergby Grovvarforening. Vi udvidede med siloanlæg til opbevaring af korn m.m. Det var nødvendigt, da man gik over til at håndtere kornet løst, og mange landmænd fik kornet opbevaret, til det skulle bruges, eller fik det lavet til færdigt foder til svin eller kreaturer.

Silobyggeri 1965
Toppen af siloen nåede 15 m op.

Tømrermester
Chr. Sørensen,
Vidstrup

Jørgen Svendsen
Medarbejder i
Lokalforeningen

Udsigt fra siloen. I forgrunden de nye lærerboliger, i baggrunden ses Bjergby Forsamlingshus, der blev revet ned omkring 1980.

Knud Sørensen - Alfred Vase - uddeler Erik Skjoldager

Markering af Silo-byggeri

Ottenius Skjoldager Smedemester Poul Larsen Jørgen Svendsen
Husmand og medhjælper Evald Nielsen

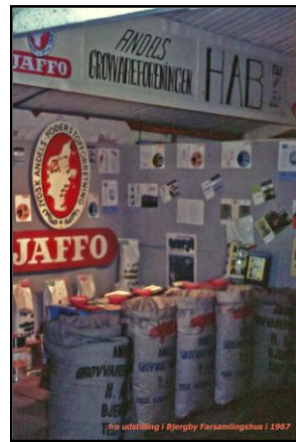
Birthe Skjoldager

Vognmand Egon Andersen Tømrermestre Aksel Jensen og Åge Berg

Per Madsen

I midten af 60.erne var Lokalforeningen en forretning, der tilbød sine kunder et bredt udvalg af varer, som det også fremgår af disse billeder fra en messe, der blev afholdt i Bjergby Forsamlingshus i 1967.

Senere skete der også en sammenlægning med Mygdal Lokalforening, for så til sidst at gå sammen med Astrup – Tornby – Vidstrup og Skallerup Lokalforeninger. Sennere blev det hele samlet i D.L.G, der i dag har et lager på Sæbyvej i Hjørring. Alle pakhuse er solgt og bruges i dag til vidt forskellige formål. Bjergby Lokalforening blev lukket i 1973.

Når man ser på landbrugene i dag, er det jo nok svært for mange at forestille sig, at der dengang var landbrug på alle ejendommene, små som store her rundt omkring.. På de fleste gårde havde man som regel en medhjælper eller to og ofte ung pige i huset. På de fleste større gårde havde man også en fodermester ansat.

November 2012
Erik Skjoldager

Lokalforeningens bygning på Adalvej ligger i dag som et vidnesbyrd om den centralisering af landbrugserhvervet, der for alvor tog fart i 1970erne.
(Foto: Hans Høilund-Carlson)